

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesēn tika atjaunināta oriģinālvalodas [de](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

vācu

Swipe to change

Parastās valstu tiesas

Austrija

Šajā sadaļā ir sniegta informācija par vispārējās piekrišanas tiesām civilīetās un krimināllietās Austrijā.

Vispārējās piekrišanas tiesas – ievads

Vispārējās piekrišanas tiesas ir organizētas 4 līmeņos. Pašlaik (2017. gada janvārī) par **lietu izskatīšanu tiesā** ir atbildīgas šādas tiesas:

116 iecirkņa tiesa (Bezirksgerichte),

20 zemju tiesas (Landesgerichte),

4 augstās zemju tiesas (Oberlandesgerichte) un

Augstākā tiesa (Oberster Gerichtshof).

Kopš 2013. gada sākuma notika iecirkņa tiesu apvienošana Augšaustrijas, Lejasaustrijas un Štīrijas zemēs, tādējādi pakāpeniski samazinot iecirkņa tiesu skaitu līdz 116 tiesām (kopš 2014. gada 1. jūlija). 2017. gada otrajā pusē, 2018. gadā un 2019. gadā iecirkņa tiesu struktūrā jau ir paredzētas papildu izmaiņas, kuru rezultātā iecirkņa tiesu skaits samazināsies par trim.

Sabiedrības intereses krimināllietās aizstāv šādas prokuratūras:

16 prokuratūras (Staatsanwaltschaften),

Centrālā prokuratūra kriminālvajāšanai par noziegumiem tautsaimniecībā un korupciju (Zentrale Staatsanwaltschaft zur Verfolgung von Wirtschaftsstrafsachen und Korruption),

4 valsts virsprokuratūras (Oberstaatsanwaltschaften) un

Ģenerālprokuratūra (Generalprokurator).

Par **brīvības atņemšanas soda izpildi** atbild 27 ieslodzījuma vietas.

A. Tiesu sistēmas organizācija: civilīetās un krimināllietās

Strīdu izskatīšana pirmajā instancē ir piekrišana vai nu iecirkņa tiesām vai zemju tiesām. Piekrišana civilīetās parasti tiek noteikta pēc lietas veida - patstāvīgā piekrišana (Eigenzuständigkeit), visās citās jomās - pēc strīda priekšmeta vērtības - vērtības piekrišana (Wertzuständigkeit). Patstāvīgai piekrišanai ir priekšroka pār vērtības piekrišanu.

Krimināllietās piekrišanu nosaka pēc soda, kas paredzēts par izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Iecirkņa tiesas (pirmais organizācijas līmenis)

Iecirkņa tiesas ir pirmās instances tiesas. Tās izskata:

civilīetās, kurās **prasības summa nepārsniedz EUR 15 000**. (vērtības piekrišana),

noteikta veida lietas (neatkarīgi no prasības summas lieluma), jo īpaši strīdus **ģimenes tiesību, Tres tiesību vai izpildes tiesību jomā** (patstāvīgā piekrišana), **krimināllietās** par nodarījumiem, kur piemērojams sods ir tikai naudas sods, naudas sods un brīvības atņemšana uz laiku līdz 1 gadam vai tikai brīvības atņemšana uz laiku līdz 1 gadam (piem., miesas bojājumu nodarīšana aiz neuzmanības, zādzība).

Zemju tiesas, respektīvi, Pirmās instances tiesas, (otrais organizācijas līmenis)

Zemju tiesām (**krimināllietās**) **jeb Pirmās instances tiesām (civilīetās)** ir piekrišanas šādas lietas:

pirmajā instancē – visas lietas, kas nav piekrišanas iecirkņa tiesām, Turklāt tām ir patstāvīgi piekrišanas lietas saskaņā ar Atomatbildības likumu, Amatatbildības likumu, Datu aizsardzības likumu un lietas konkurences un intelektuālā īpašuma tiesību jomā;

otrajā instancē – iecirkņa tiesu nolēmumu pārsūdzības.

Augstās zemju tiesas, respektīvi, Otrās instances tiesas, (trešais organizācijas līmenis)

Šīs tiesas ir izveidotas trešajā organizācijas līmenī. Tās atrodas Vīnē (aptverot Vīni, Lejasaustriju un Burgenlandi), Grācā (aptverot Štīriju un Karintiju), Lincā (aptverot Augšaustriju un Zalcburgu), kā arī Insbrukā (aptverot Tiroli un Forarlbergu).

Šīs tiesas **civilīetās un krimināllietās** izskata tikai **pārsūdzības** (otrajā instancē).

Turklāt šīm tiesām ir īpaša loma **tiesu sistēmas pārvaldē**. Augsto zemju tiesu (attiecīgi otrās instances tiesu) priekšsēdētāji ir arī atbildīgās personas par visu attiecīgajā tiesu iecirknī esošo tiesu pārvaldi; pildot šo uzdevumu, viņš ir tieši pakļauts vienīgi federālajam tieslietu ministram.

Augstākā tiesa (ceturtais organizācijas līmenis)

Augstākā tiesa Vīnē ir **augstākās instances tiesa civilīetās un krimināllietās**. Kopā ar Konstitucionālo tiesu, Augstāko administratīvo tiesu un Patvēruma lietu tiesu to sauc par Augstāko tiesu palātu. Tas nozīmē, ka pret šīs tiesas nolēmumiem nav iespējami nekādi turpmāki (valsts līmeņa) tiesiskās aizsardzības līdzekļi.

Augstākās tiesas nolēmumiem ir būtiska loma, lai nodrošinātu tiesību aktu **vienotu piemērošanu** visā valsts teritorijā.

Lai gan zemākas instances tiesām, pieņemot nolēmumus, nav juridiska pienākuma vadīties no Augstākās tiesas judikatūras, praksē tās parasti to dara.

B. Civilā tiesvedība

Civilā tiesvedība iedalās vispārīgajā civilprocesā, darba strīdu procesā, komercprocesā un bezstrīdus procesā.

Vispārīgo civilprocesu piemēro, izskatot visus privāto tiesību jautājumus, kuri nav piekrišanas Komerctiesām vai Darba tiesām, vai kuru izskatīšanai nav paredzēts bezstrīdus process.

C. Pārsūdzības kārtība

C.1. Pārsūdzības kārtība civilīetās

Parastajā civilprocesā ir divas dažādas pārsūdzības kārtības un katra no tām var būt trīspakāpju. Strīdu izskatīšana pirmajā instancē ir piekrišana vai nu iecirkņa tiesām vai zemju tiesām.

Ja pirmajā instancē lietu izskata iecirkņa tiesa, tās nolēmumu var pārsūdzēt Pirmās instances tiesā (zemes tiesā). Par pārsūdzību šeit lemj Apelācijas lietu senāts.

Ja Pirmās instances tiesa (Zemes tiesa) izskata lietu pirmajā instancē, tās nolēmumu var pārsūdzēt Otrās instances tiesā (Augstajā zemes tiesā), kur par sūdzību lemj otrās instances Apelācijas lietu senāts.

Otrās instances tiesas tikai pārbauda pirmajā instancē pieņemto nolēmumu. Tāpēc tās izskata lietu, pamatojoties tikai uz pieteikumiem, kas bija iesniegti pirmās instances tiesā līdz procesa mutiskās daļas beigām, un līdz minētajam brīdim zināmajiem un iesniegtajiem faktiem. Otrās instances tiesas var izlemt lietu pēc būtības (apstiprinot vai grozot nolēmumu). Šajā nolūkā tās var - pirmajā instancē iesniegto pieteikumu un faktu robežās - pilnībā vai daļēji atkārtot lietas izskatīšanu vai to papildināt, tās var arī atcelt pirmās instances tiesas nolēmumu un uzdot tai lietu izskatīt no jauna, vai arī noraidīt sūdzību.

Lietās, kurās izšķirams tiesiski nozīmīgs jautājums, ir iespējams iesniegt pārsūdzību arī Augstākajā tiesā.

Augstākā tiesa lemj tikai par tiesību jautājumiem un, pieņemot nolēmumu, tai ir saistoši iepriekš konstatētie fakti. Tādējādi tā novērtē tikai uz minētā pamata pieņemto nolēmumu pareizību vai konstatē iepriekš notikušā procesa spēkā neesamību un ierobežotā apjomā arī procesā pieļautās kļūdas. Augstākā tiesa nav tikai kasācijas instance; tā var lietu izskatīt arī pēc būtības (apstiprinot vai grozot nolēmumu), atcelt iepriekš pieņemtos nolēmumus un uzdot pirmās vai otrās instances tiesai izskatīt lietu no jauna, vai noraidīt sūdzību.

Pirmajā instance lietas vairumā gadījumu izskata tiesnesis vienpersoniski (un tikai lietas, kur prasījuma summa pārsniedz EUR 100 000, pēc vienas puses pieprasījuma izskata koleģiāli trīs tiesneši). Otrajā instance lietas izskata koleģiāli trīs tiesneši, Augstākajā tiesā lietas izskata koleģiāli pieci tiesneši. Ja jāizskata tiesību jautājums, kam ir īpaša nozīme (piemēram, pastāvošas tiesu prakses izmaiņas), to Augstākajā tiesā izskata tā sauktais papildinātais senāts, kas sastāv no vienpadsmit tiesnešiem.

C.2. Pārsūdzības kārtība krimināllietās

Kriminālprocesā lietu var izskatīt divās instancēs.

Ja pirmajā instancē nolēmumu pieņem iecirkņa tiesa, var iesniegt:

sūdzību par nolēmuma spēkā neesamību,

pārsūdzību par vainu un piemēroto sodu.

Attiecīgā zemes tiesa par pārsūdzību lemj triju tiesnešu sastāvā.

Ja zemes tiesa viena tiesneša sastāvā lemj kā pirmās instances tiesa (par visiem kriminālpārkāpumiem un noziegumiem, par kuriem maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz laiku līdz 5 gadiem, piemēram, apzināti nepatiesas liecības sniegšana tiesā), var iesniegt:

sūdzību par nolēmuma spēkā neesamību,

pārsūdzību par vainu un piemēroto sodu.

Attiecīgā augstā zemes tiesa par pārsūdzību lemj triju tiesnešu sastāvā.

Ja zemes tiesa pieņem nolēmumu pirmajā instancē, piedaloties tiesas piesēdētājiem vai zvērinātajiem, sūdzība par nolēmuma atcelšanu jāsniedz

Augstākajā tiesā. Ja pārsūdzība attiecas tikai uz piemēroto sodu, to izskatīs attiecīgā augstā zemes tiesa.

D. Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Parastajā civilprocesā pirmajā instancē pieņemtos nolēmumus var apstrīdēt, kā tiesiskās aizsardzības līdzekli izmantojot apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzību var iesniegt visās lietās, pamatojoties uz tiesiskā novērtējuma spēkā neesamību vai nepareizību, un atsevišķās jomās vai lietās, kur prasības summa pārsniedz EUR 2 700, arī pamatojoties uz procesa kļūdām vai faktu nepareizu konstatēšanu.

Otrajā instancē pieņemtos nolēmumus var apstrīdēt, kā tiesiskās aizsardzības līdzekli izmantojot kasācijas sūdzību. Taču šis tiesiskās aizsardzības līdzeklis Augstākajā tiesā (atkarībā no jomas) ir pakļauts dažādiem ierobežojumiem. Parasti Augstākā tiesa izskata tiesību jautājumus, kam ir īpaša nozīme; tāpēc šāda tiesību jautājuma pastāvēšana ir priekšnoteikums, lai Augstākā tiesa pieņemtu kasācijas sūdzību. Turklāt atsevišķās jomās Otrās instances tiesas nolēmumi lietās, kurās prasības summa nepārsniedz EUR 5 000, nav pārsūdzami, vai Otrās instances tiesai ir jāsniedz piekrišana kasācijas sūdzības iesniegšanai Augstākajā tiesā (tieši vai iesniedzot jaunu pieteikumu), ja prasības summa nepārsniedz EUR 30 000.

E. Juridiskās datubāzes

Austrijas Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē ir sniegta vispārējā informācija par Austrijas tiesu sistēmu.

Vai piekļuve juridiskajai datubāzei ir bez maksas?

Jā, piekļuve Austrijas Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnei ir bez maksas.

Noderīgas saites

Lietu piekrišana tiesām – Austrija

Lapa atjaunināta: 17/04/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.